

VÉSZTŐ RÖVID TÖRTÉNETE

Vésztő város Békés megyében, a régi szeghalmi járásban található

Terület: 125,8 km²,

Lakosok száma: 6792 fő (2018)

A település 2001. július 1-je óta város.

Vésztő Békés megyében található, a megye északi részén helyezkedik el, a Kis-Sárrét tájegységben. Vésztőt a legkorábbi írásos emlék 1350-ben említi először Vejzetheu (Vejszető) néven. A szabályozatlan Sebes- Körös nádas-sásos- zombékos, hatalmas kiterjedésű vízjárta elöntési területén található kiemelkedéseken települt meg itt az ember, s alkotott kisebb-nagyobb élőhelyeket. A megélhetési lehetőséget szinte a halászat adta, az egyik fő halfogó eszköz neve volt a vejsze, amiből a település nevét származtatják. Ezen kívül egyéb, tudományosan alá nem támasztott néveredet-elképzelések is léteznek: Vízitő- a Sebes-Körös régi medrébe vezető nagyobb ér csatlakozása a folyóba, Vesztő- a tatárjárás alkalmával az itt élők állítólag kaszákat helyeztek volna a folyó medrébe, amely megakadályozza a tatárokat az átkelésben, s számukra volt vesztő (hely). A török uralom alatt Vésztő teljesen elnéptelenedett, s a Rákóczi- féle szabadságharc leverését követően, 1713-ban történt meg az újratelepítése a Hajdú-Bihari megyében lévő Bakonszegről. A betelepült lakosság megszervezte saját ellátását, vízimalmok létesültek a Sebes-Körösön, munkába álltak a helyi kézművesek, iparosok. A lakosság többsége református volt, templomát 1782-83-ban építik fel, s 1825-ben bővítik. Vésztő 1871-ben nagyközségi státuszt kap, a vasúti közlekedés 1881-ben indul meg. 1925 karácsony estéjén a Sebes-Körös jeges árvize zúdul a község északi részére, elpusztítva mintegy ezer lakást

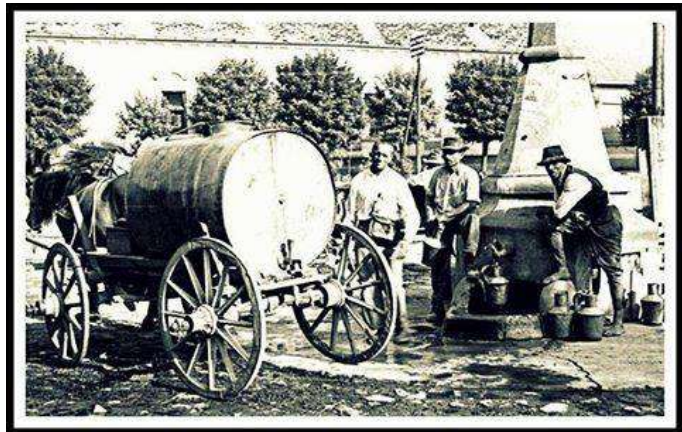

és tanyát. A katasztrófa sújtotta községben Horthy Miklós kormányzó is látogatást tesz. 1927-ben épül az első villanytelep Vésztőn, s ugyancsak 1927-ben kezdődik meg és 1928-ban

fejeződik be a járdásítási program. Az élénk agrárszocialista mozgalom jelenlétét jelzi, hogy 1943 februárjában itt tartották meg I. Országos Földmunkás Kongresszust. A német megszállás alól 1944. október 6-án szabadul fel, az úgynevezett Rábai féle „Vésztői Köztársaság”, mely 1944 decemberétől 1945. február végéig tart. A II. világháborút követő évtizedek történéseinek menete a megye legtöbb településhez hasonlóan írható le, a gazdaság fejlődése a termelősövetkezetek létrejöttétől az iparosításig, az infrastrukturális fejlesztések, a villany, víz, gáz hálózatának kiépítéséig. Említésre érdemes, hogy 1982-ben fejeződtek be a Vésztő-Mágori ásatások, az átadás után az itteni történelmi emlékhely évről-évre látogatottabbá és ismertebbé vált.

Vésztőn csak alsó fokú oktatási intézmények működnek. Középiskolája 1963 és 1982 között volt a településnek, egy általános gimnázium, melyet az akkori oktatáspolitikai elvárások elvetettek. Az alapfokú oktatás (nevelés) három intézmény: a „Négyszínvirág” Óvoda, a Szabó Pál Általános Iskola, a Kis Bálint Református Általános Iskola. A kulturális élet legfőbb intézménye a Sinka István Művelődési Központ, Népfőiskola és Városi Könyvtár.

Műemlék jellegű épületek, ha nem is nagy számban, de találhatók Vésztőn. Ilyen a már említett 1782-83-ban épített, s 1825-ben bővített, késő-barokk stílusú **református templom**, a tornyában lévő egykori gabonatarolók helyén toronygalériát rendeztek be, itt elsősorban egyházművészeti, egyháztörténelmi emlékeket mutatnak be.

Minden valószínűség szerint a **Bagolyvár** Koós Károly tervei alapján épült a boronafalú villa. Vésztőn található a legimpozánsabb község-háza, **városháza** e tájegységben, ami 1903-ban épült, de érdemes megtekinteni vele szemben a művelődési központ épületét is, mely már a legújabb kori építészet egyik alkotása. További látnivaló még a tájra jellemzően kialakult építési szokásokat megőrző parasztház. A településen a Kossuth u. 37. sz. alatt **Múzeumi Kiállítóhely és Képtár** található, benne Metykó Gyula festőművész Vésztőre hagyományozott alkotásaival. Innen a Sinka-emlékszoba átkerült a **Sinka István Emlékház** épületébe, mely a Sinka I. u. 10 szám alatt található. Ez az épület egyben a településrészre jellemző **FAKSZ ház** is. Ilyen típusú épületeket az 1925-26-os nagy árvíz után építettek.

Idegenforgalmi szempontból kiemelkedő jelentősége van a **Vésztő-Mágor Történelmi Emlékhelynek**, ami Szeghalom felé, Vésztő belterületétől 5 és fél kilométerre található. Az itteni ikerhalom egyikén tárták fel a Vattához tartozó Csolt nemzetség monostorát, s a templom mellett egykor volt kolostort. A domb történetét a halom belsejében, gróf Wenckheim Ferenc által épített pincében, évente április 1-től október 30-ig látogatható kiállítás mutatja be. A másik halom belsejében végzett ásatások során a neolitik korból származó leleteket tárták fel. Maga az emlékhely természetvédelmi területen fekszik, környezete egyrészt a Sebes-Körös szabályozása előtti, valamint az azt követő természeti tájat mutatja be. Előbbiben található egy pákásztanya, ami valamikor mocsári, lápi ember lakóhelyét és az általa használt halászó eszközöket mutatja be. Az emlékhelyet félkörben határoló Holt-Sebes-Körösön csónakkirándulásra van lehetőség. A gyalogos turizmust kedvelők a Holt-Sebes-Körös partján, jelzett turistaúton is megközelíthetik Vésztő-Mágor.

Vésztő jelenleg három testvér települési kapcsolatot ápol az erdélyi Igazfalva, Vargyas és Székelyszáldobos községekkel. Már a megállapodások megkötése előtt, több alkalommal segítette Vésztő az erdélyi településeket különböző adományokkal - élelmiszer, ruházat, könyvek, iskolai felszerelések - ezzel is könnyítve a forradalom utáni újrakezdést. A ma is élő együttműködés főleg kulturális és művelődési területre terjed ki, ezen belül is tanügyi, zenei, irodalmi terület, valamint a csereüdültetés.

PROGRAMTERV

2020. október 11.

- 09.00-09.40 Érkezés a könyvtárba, megvendégelés, Vésztő rövid története, a könyvtár rövid bemutatása
- 09.40-10.20 Séta: városháza és a művelődési központ megtekintése
- 10.20-10.50 Református templom és a képtár bemutatása (templomi istentisztelet miatt csak külső szemle) (ezután buszra szállás)
- 10.50-11.20 Mesterségek Háza és Tájház látogatása (buszra szállás)
- 11.20-12.00 Sinka István Emlékház
- 12.00-13.00 Ebéd (Sérült Gyermekekért Egyesület Bokréta főzőkonyháján)
- 13.00-15.00 Vésztő-Mágor Történelmi Emlékhely megtekintése
- 15.00 Indulás Békéscsabára

Költségek:

Képtár-Tájház-Sinka emlékház belépő (összesen a csoportnak):	3.500.- ft
Ebéd: egytálétel pl.: tarhonyás hús+ubi kb. 900-1000.-ft	1.000.- ft/fő
Vésztő-Mágor Történelmi Emlékmű belépő: 400.-ft/ fő, kedvezményes jegy: 300.-ft/fő	
Vésztő-Mágor Történelmi Emlékmű busz parkolási díja:	500.- ft

Kedves Anna!

Nem tudom, hogy szeretnél-e még több információt, amennyiben igen, kérlek telefonálj.

Nem tudom, hogy mi vár még ránk a közeljövőben, de én nagy szeretettel és a szakma iránti alázattal várlak benneteket, ha nem most, akkor majd tavasszal. Biztos, hogy már nem fogok dolgozni, de mindig a rendelkezésetekre állok!

Szeretettel és tisztelettel: *Arató Erzsébet*